

Поштарина плаћена у готову.

БЕОДЕТ СТЕЈАН ВУЧИЋ
ОСЈЕК I.

Год. 14. — Београд, јануар и фебруар 1933. ^{Телефон 643} св. 1.

ГЕОМЕТАРСКИ И ГЕОДЕТСКИ ГЛАСНИК

Орган Удружења Геометара и Геодета Краљевине Југославије

Сарајевска ул. 5.

БЕОГРАД.

Сарајевска ул. 5.

Уредништво и администрација Сарајевска ул. 5.	Власник за Гл. управу Милан Мравље нар. посланик. Уредник Димитрије Милачић геометар	Изази у два месеца једанпут. Поједини број 10 дин.

Комасација земљишта и овлашћења за комасационе радове у земљи

Пре извесног времена од стране Инжињерских комора предложен је Министарству грађевина предлог пројекта Закона о овлашћеним инжињерима.

У предлогу пројекта Закона набројени су, без мало, сви радови у свим гранама технике, као искључиво право овлашћених инжињера.

У прошлome броју геом. и геод. Гласника, донели смо изводе из предлога пројекта, указујући на рђаве последице монополисања свих техничких послова, у свим гранама технике. Они у свом пројекту иду толико далеко, да не воде рачуна о већ постојећим законима и уредбама. § 15. тач. 8 гласи: „На катастарске премере, на радове комасације и уређење земљишних заједница у вези са мелиорацијом“. А даље § 118 пом. закона каже: „Ступањем у живот овог закона, престају важити привремене Уредбе о овлашћеним инжињерима и архитектима и оснивању инжињерских комора у Краљевини С. Х. С. од 8 новембра 1924 год., као и сви остали Законски прописи и Уредбе који су му противуречни. Сасвим оправдано, овакав текст (који тангир целокупно животно питање геометра и геодета), генерални са искључивим правима, рушећи стечена права на основу стручних квалификација, изазвало је оправдани револт и огор-

чење свих геометра и геодета, а нарочито овлашћених цив. геометара.

Појављује се ишћање, на основу чега је Инжињерска комора шражила и шражи једно овако генерално овлашћење, кад је у ишћању катаситар земљишћа и комасациони радови, који су састављени део катаситра, кад је познато да су и катаситарски пример и комасационе радове, радили и раде, само и искључиво геометри и геодети; док број геодетских инжињера који се баве катаситарским примером и комасацијом нема ни $1\frac{0}{10}$. Верујемо да је и инжињер. комора начисто, ко врши кат. пример и ко треба да има искључива права, те ћемо се овде позабавити комасацијом. Познато је да се комасација изучава, само на Геодетским ошсецима Техничких факултета, док на свим осталим гранама шехнике, не изучава се комасација, чак ни енциклопедијски, па наравно ни на грађевинском ошсеку, док геодезија као сјоредни предмет, али бар обавезни. У нашој Краљевини постоји на загребачком Универзитету Геодетског култур шехнички ошсек, где се комасација изучава као обавезни предмет. Свршени слушаоци овог ошсека, тек после извесног броја година шроведених у пракси, на комасационим радовима, и то баш код геодета, ситичу право полагања ишћа, по уредби о извођењу јавних геодетско геометарских радова. До оснивања Геодетско-култур-шехничког ошсека, на загребачком Универзитету, постојао је двогодишњи шечај, који је био ошворен сјрецијално за сјремање подмлашћа за комасационе радове у Хрватској.

Све до оснивања геодетско култур шехничког ошсека на загребачком Универзитету, није постојала ни једна школа у земљи, сем овог шечаја, која би давала кадар људи сјособних за ком. радове. Ишти су били обавезни, полагаити ишћте, да би дошли до овлашћења за ком. радове. Данас се у Техничким средњим школама, на геометарском ашсеку, комасација земљишћа предаје, ишћина као сјоредни предмет, па ишак шим људима није дозвољено право полагања ишћа, ни после праксе, за комасационе радове. Пошто су комасациони радови, саставни део катаситра, то је и Мин. финансија, Одељ. кат. и држ. добара задржало себи право издавања овлашћења, наравно после полагања сјручног ишћа.

Пошреба за комасационим радовима, појавила се је пре раша у Хрватској и Војводини, а сјецијално после раша,

требало је комасац. огромну количину комлекса земљишта. На задовољство и државе и сопственика, цивилни геом. и геодети, су овај посао обавили, па и данас обављају успешно уколико услед економске кризе, нису радови морали бити обустављени. Није само то, технички радови, аграрне реформе, највећим делом поверени су њима. Не верујемо, да је Инжињерска комора тако мислила и тако мисли, да су геометри и геодети потребни и способни да изврше цело премер државе, а доцније кад су у питању измене, дојуне и приватни радови немају право, јер им то § 118. Закона о искључивом праву инжињера забрањују. Само и овако се се може разумети тач. 8 чл. 15 поменутог пројекта.

Наша је питање, како је могло доћи до овог оваквог пројекта, без знања Министарства финансија, Одељења казначевства и држ. добара, које је у свом правилнику, Уредби прописало ко има право вршити комасационе радове. А даље познато је Инжињерској комори, да постоји јединствено Удружење геометара и геодета, па званично нису позвали Удружење на сарадњу, као најкомпетентнији форум за геодетска питања. Напомињемо да су већином чланови тога Удружења скоро сви геодетски инжињери, као и већина инж. професори на Вис. техничким школама. Верујемо, да ће сама Инжињерска комора, овај законски пројекат повући, као неумесан и неојавдан, а тачку 8 чл. 15 сасвим избацити. Да приликом доношења новог пројекта, неће задирају у животне интересе геом. и геодета, нићи уносити законске одредбе као што је § 118 по м. Закона; а која анулира Уредбу о извођењу јавних геодетско геомтарских радова. С друге стране верујемо да ће надлежни фактори у Мин. финансија у сваком случају овај пројекат и све сличне, које су у суштини са већ постојећом Уредбом одбацити.

И овом приликом обраћамо се Министарству финансија с молбом, као што нам је у шоку 1932 год. обећало, да ће увек саслушати мишљење Удружења, пошто још нису закоњене геомтарске коморе.